

ZOET OF ZOUT?

Doel:

- De kinderen leren dat in de zee zout water zit en in rivieren zoet water.
- De kinderen leren dat bepaalde vissoorten goed kunnen leven in zowel zoet als zout water.

1 Achtergrondinformatie

Het Haringvliet is een zee-arm tussen Voorne-Putten, de Hoekse Waard en Goeree-Overflakkee. Het is een foerageer- en rustplaats voor honderdduizenden internationale trekvogels en een paradijs voor overwinterende en broedende water-, moeras- en roofvogels. De Haringvlietsluizen (1970) vormden altijd een harde barrière tussen zoet en zout water. Door de sluizen bij vloed op een kier te zetten, kunnen trekvissen met het zoute water mee het Haringvliet op zwemmen. Hierdoor kunnen deze trekvissen, zoals steur, zalm en zeeforel, naar hun paaigebieden zwemmen die stroomopwaarts liggen of juist in zee. Natuurbeschermers dromen ervan dat de haring ook weer terugkeert naar het Haringvliet.

2 Inleiding

Laat [het filmpje](#) van Janouk op het digibord zien.

3 Kern

Leg uit hoe de opdracht werkt.

1. Je vertelt een verhaal en stopt na een stukje.
2. Als je stopt, tekenen de kinderen het belangrijkste in het eerste kader op het werkblad.
3. Je vertelt weer een stukje.
4. De kinderen tekenen in het volgende kader.
5. Deze stappen worden herhaald tot het verhaal klaar is en alle vensters gevuld zijn.

Lees het verhaal voor.

4 Afsluiting

Laat de kinderen de tekeningen ophangen, zodat iedereen ze kan zien. Of maak een binnen-buitenkring waarin de kinderen elkaar hun tekeningen laten zien. Laat steeds een kring een stap opzij zetten om bij de volgende te kunnen kijken.

5 Evaluatie

Wat wisten de kinderen nog niet? Wat zouden ze thuis kunnen vertellen over wat ze hier geleerd hebben. Waar houden ze eigenlijk zelf van, zoet of zout? Houd een korte stemming. Leuk om te zien dat smaken ook bij mensen verschillen!

Meer weten over Haringvliet of iets doen?

- Doe mee met een opruimactie bij water. Op de website www.schonerivieren.nl kun je zien welke acties er worden georganiseerd. Rijkswaterstaat heeft ook een website waar je geplande acties kunt bekijken
- Op [YouTube](#) staat een video van een drone die over Haringvliet en de sluizen vliegt. Het geeft de kinderen een goed beeld van deze plek. Zoek op 'Haringvliet in 4k'.

Het verhaal van haringen in Haringvliet

- 1 Er was eens een school haring. Een grote groep vissen heet een school. Grappig, maar heel wat anders dan wat wij hier doen. Die haringen bleven zo dicht mogelijk bij elkaar, het leek wel een wolk met haringen. Maar dan onder water. Een visser verderop zag de school vissen ook en startte snel zijn motor. Daar wilde hij er wel wat van vangen!
- 2 De haringen hoorden het geluid van de boot, ze wisten niet precies wat het was. Ze bleven in hun 'wolk' zwemmen. Pas toen ze merkten dat er ineens haringen uit hun school verdwenen splitste de school op. De ene helft zwom naar links, de andere naar rechts.
- 3 Nu waren er ineens twee scholen! De school die naar links gezwommen was, zwom zo hard als ze konden richting de zee. De school die naar rechts gezwommen was, zwom richting het land. Zij kwamen aan bij een grote muur. Ze zwommen heen en weer. Waar moesten ze naartoe? In de verte hoorden ze het gebrom van de boot weer.
- 4 Een van de haringen ontdekte een opening in de muur. Snel schoot ze er doorheen. Gelukkig zijn haringen heel oplettend en een voor een durfden ze ook door de opening. Totdat ze zelfs met een heleboel tegelijk erdoorheen probeerden te zwemmen. Niet dringen!
- 5 Aan de andere kant van de muur was het rustig, de halve school zwom een eindje verder. Maar wat was dat? Het water was hier anders! Ze moesten er even aan wennen, maar eigenlijk vonden ze het wel prima!
- 6 De halve school haringen bleef nog een hele tijd achter de muur. Ze legden er eitjes, zodat hun jongen op een rustige plek geboren konden worden. Maar daar zouden ze niet op wachten. Ze moesten weer terug naar de andere kant van de muur: de zee. Op en dag vertrokken ze, door de opening in de muur. Maar ze wisten zeker: hun jongen zouden op een dag ook naar de zee komen!